

PUJADA AL TOSSAL GROS

Sempre m'havia cridat l'atenció veure aquesta muntanya que a simple vista pareix sobreexcir al costat de totes les altres. En semblava que d'allí dalt es podria contemplar tots els camps, totes les cases, tots els camins, totes les muntanyes, és a dir, tot el paisatge en general. Una panoràmica que quasi mai acales de mirar.

Es per això que tenia tantes ganes d'anar. Sempre deia que un dia d'aquests arribaria, però el dia concret mai arribava. Fins que un bon matí del 13 d'abril d'enguany vaig decidir que era el dia adequat per anar i aconseguir allò que sempre volia fer, pujar al Tossal Gros.

Així va ser. pel matí vaig fer tots els preparatius, fins i tot vaig agafar la tenda de campanya per passar la nit. Després de dinar, vora les tres de la vesprada, començà aquella aventura que tantes vegades volia realizar. Per no anar tot sol, m'acompanyava el meu gos Liri.

Quan estava prop del Mas dels Arcs la suor em caia a xotxos, estava un poc cansat però no volia perdre l'esperança encara que em quedava un llarg recorregut fins al Tossal Gros. El primer paremet el vaig fer en el Corral de la Mallà per fer un "pis-cababis", i quina va ser la meua sorpresa quan en vol d'abelles que estaven pel costat de les caixes que hi han per allí prop van començar a perseguir-me. Sense pensar-ho, vaig escapar malament, tot i que encara vaig rebre dos picades. Liri, motxilla, picades i jo anavem fent camí, el poble cada vegada es veia més lluny i el Tossal Gros cada vegada més alt.

Buu! Quina calor! El gos no dava res, però estic segur que també ho pensava.

El camí fins la faldilla és prou bon comparat amb la resta, ja que hi ha una senda feta pels bous de pas o simplement pels que pasturen per allí. De bon segur que n'eren molts, ja que es veien molts excrements. El paisatge és tot de matolls, tumors, finques...moltes plantes aromàtiques, però del que més hi ha són arrelagues. A mà dreta hi ha com una barraca de pedra, feta segurament pels caçadors de tord, pareguda a la que em vaig trobar un poc més amunt. A prop d'allí hi ha un barranc immens i molt trencat, ple de maleses i roques: el Barranc Fondo. En alguna ocasió el meu avi em va dir que el nom ve de la fonadura d'aquest.

Quan vam fer la segona parada feia

Vista parcial de dalt del T.G., al fons es pot apreciar el poble.

Gran part del mas del Tossal Gros, està en runes.

molta, molta calor. Entre la tenda, l'aigua i totes les altres coses, la motxilla em pesava, además les arrelagues eren cada vegada més altes i més intenses. Només em quedava una esperança, i era aplegar a dalt quan abans millor. I així, en lloc de donar la volta vaig optar per pujar al recte. No sé què hagués valgut més... Ja que el recte és molt costerut, avançavem lentament.

Fallava ja poc per aplegar a dalt de tot, així que vam parar uns minuts per respirar. Continuarem aplegarem a un lloc on hi ha una forma de bosso, de seguir que en temps de pluja s'omple, però la vaig veure seca. Al costat, les roques que vam escalar per pujar. Pobre Liri, es ressilia, en un principi no les teníem totes però no hi havia altre remei que pujar per allí. Ara bé, si alguna vegada torno no crec que ho faça pel mateix camí. Cada vegada lataava menys.

Per fi vam aplegar al cim, tots dos amb la llengua fora i la boca seca, aproximadament a les cinc

i vint. Com que Liri anava al davant va espantar una àliga, i ràpidament aquell animal va desplegar les ales, i tot el troç que nosaltres havíem patit per montar l'àliga el va sobrevolar en un rati no res.

Per un moment em vaig sentir com aquell pardal amb les ales desplegades, i és que des d'allí dalt tot es veia com "vista de pájaro". Es veia molt bé el poble, tot i que de vegades estava emborigat.

El més difícil, quan muntava la tenda, va ser a l'hora de clavar les piquetes, ja que en molts llocs hi havia roca i no es clavaven gens. Després de fer tota la fensa vaig herenar, i vam caminar fins el Mas del Tossal Gros. Està quasi tot en runes, i el que més em va cridar l'atenció va ser un horlet on hi havien sembrats ulls tendres; també hi havia una bassa, aquesta amb aigua, però semblava pudenta degut al mal olor.

El Mas de les Xosses, el d'Exarca, la Caseta dels Coets, tots es podien apreciar des d'allí dalt. Vilanova, Benlloch, La Torre, Salzedella, Sant Mateu i potser que algun poble més, encara que com he dit abans estava un poc emborigat.

Després de donar una volta pels indrets, vam tornar al nostre refugi, és a dir, la tenda, i vam sopar tots dos, després

eren vora les nou de la nit, començava a fosquejar i feia un poc de vent. Abans de gitar-me vaig assegurar les piquetes. El soroll del vent que colpejava la lona em va fer despertar cap a les deu i mitja. També a les dotze i pico em vaig tornar a despertar i el vent s'havia calmat molt, fins i tot em va parèixer sentir un scroll de traca que venia del poble. Em vaig entregar a mitja nit quan ens vam alçar a pilar. Entre el sac de dormir, una manta tot lapat, i Liri que dormia als meus peus, quan vam eixir feia un poc de "rasca". Hi havia luna plena, i era meravellos veure el poble i altres dels voltants brillant en la lluminositat.

Vora les set de la matinada em vaig despertar, i aleshores vaig presenciar l'exitosa del sol més bonica que he vist mai. A poc a poc el sol esbia per l'horitzó i s'anava lent de dia. Després d'esmorzar vaig desmontar la tenda i vaig fer els preparatius per tornar, ja que volia aprofitar les primeres hores del matí, quan el sol no crema tant. Abans d'anar-me'n, vaig fer un motlló com a record d'aquesta aventura, i mentre buscava les pedres em va eixir una alçàra. Vaig admirar el paisatge per última vegada, i emprenguerem el camí cap a casa. En la falka del tossal, quan ja havia passat el tram més complicat, vaig agafar la senda, pur cort, quin esglai en trobar-me una rabera de buixes pasturant per allí. Liri els lladrava contínuament, les cassoletes em tremolaven i el cor m'anava al cent per hora. En això un bou em va mirar fixament i començà a bramular. Quina temor, pensava que em seguia al darrere! No m'ho vaig pensar dos voltes, vaig començar a correr, però per alt no hi havia cap arbre ni cap mur per refugiar-me, així que vaig baixar pel barranc fins el Corral de la Mallà. En arribar al camí que portà al poble, em vaig girar i vaig contemplar detingudament aquesta muntanya que a simple vista pareix sobreexcir al costat de totes les altres.

Sebastià Saura i Albella

L'amic i acompanyant de viatge, Liri.

El molló, com a record d'aquesta aventura.